

สรุปการวิจัยเรื่อง

การแก้ไขปัญหาบัณฑิตว่างงาน ตามแนวความคิดของข้าราชการและนักธุรกิจ

"SOULUTIONS TO PROBLEMS OF UNEMPLOYED GRADUATES IN THE VIEW OF GOVERNMENT OFFICIALS AND BUSINESSMEN"

* ดร. สิทธิชัย ตันศรีสกุล

บทนำ

ปัญหาด้านแรงงานและการมีงานทำ เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นกับตลาดแรงงานของประเทศต่าง ๆ เกือบทั่วโลกทั้งประเทศที่พัฒนามาแล้ว ค่อยพัฒนาและกำลังพัฒนา เช่น ประเทศไทยในอดีตที่ผ่านมาปัญหาด้านแรงงานและการมีงานทำของประเทศไทยยังไม่รุนแรง และเป็นปัญหาที่มีความสำคัญรองลงไปเมื่อเทียบกับปัญหาหลักอื่น ๆ ของประเทศ กล่าวคือความกดดันของปัญหายังไม่เด่นชัด เช่นที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งมีระยะหลังปัญหาดังกล่าวได้ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น

ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 ได้มีการประมาณการว่า จะมีผู้เข้าสู่ตลาดแรงงานเพิ่มขึ้นปีละ 1 ล้านคน ในปีแรกของแผนคือ พ.ศ. 2530 จะมีผู้ว่างงานเปิดเผยในประเทศ 932,000 คน โดยมีอัตราการว่างงานร้อยละ 3.1 ต่อปี และการว่างงานจะมีแนวโน้มสูงขึ้นโดยประมาณร้อยละ 3.5 ในปี พ.ศ. 2534 โดยจะมีคนว่างงาน 1.2 ล้านคน

ปัญหาการว่างงานมีแนวโน้มสูงขึ้นเป็นลักษณะของการว่างงานจริง ๆ คือ กลุ่มของผู้มีการศึกษา

* อาจารย์ประจำภาควิชาธุรกิจระหว่างประเทศ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต : D.P.A. Centro Escolar University, Philippines

ระดับกลางและระดับสูง ได้เพิ่มสูงขึ้นเรื่อยมา นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 เป็นต้นมา ทั้งนี้เป็นผลมาจากมีผู้จบการศึกษามากขึ้นในระดับต่าง ๆ เมื่อสิ้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) ปรากฏว่า มีผู้ว่างงานที่จบการศึกษาสูงกว่า 80,000 คน และเมื่อเริ่มเข้าสู่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) เพียงปีเดียวคือ ปี พ.ศ. 2526 การว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษาเพิ่มเป็น 120,000 คน เมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2529 อันเป็นปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 เพิ่มขึ้นกว่า 200,000 คน นอกจากนั้นการขยายตัวของประชากรในอัตราสูงติดต่อกันถึง 10 ปีในระหว่างปี พ.ศ. 2503-2513 ได้ส่งผลให้การขยายตัวของสถาบันการศึกษาทุกระดับในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ในด้านเอกชนก็ได้มีการยกระดับการศึกษาถึงขั้นปริญญาตรีและปริญญาโท มีการยกฐานะเทียบเท่ามหาวิทยาลัย สิ่งเหล่านี้เป็นผลลัพธ์ที่แสดงให้เห็นถึงการศึกษาระดับสูงของกำลังแรงงานในอนาคตทั้งสิ้น เชื่อกันว่า สิ้นปี พ.ศ. 2534 อันเป็นปีสุดท้ายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) กำลังแรงงานของประเทศจะเพิ่มเป็น 33 ล้านคน โดยในแต่ละปีจะเพิ่มขึ้นประมาณ 800,000 คน จำนวนนี้เป็นผู้จบการศึกษาในทุกระดับ โดยเฉพาะระดับสูงถึงอุดมศึกษานั้นจะเพิ่มมากขึ้นทุกปี เนื่องจากการเปิดของมหาวิทยาลัยเปิด 2 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช รวมทั้งสองสถาบันการศึกษาที่สอนกับระดับปริญญา ทั้งของรัฐและเอกชน ในขณะนี้มากกว่า 300 แห่งรับนักศึกษาปีละกว่าแสนคน จนกระทั่งมีการกล่าวว่า “การเรียนในระดับอุดมศึกษาในปัจจุบัน ใคร ๆ ก็สามารถจะเรียนได้”

จากภาวะของการมีโอกาเรียนมากขึ้น เมื่อมีการจบการศึกษาออกมาแล้ว จะมีตลาดแรงงาน

รองรับได้เพียงใด เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว ในขณะที่เราจะเห็นได้ว่าการสมัครงานแทบทุกแห่งจะมีผู้สมัครมากกว่าตำแหน่งงาน ไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์ของการของรัฐหรือเอกชน ดังจะเห็นได้จากการจัดตลาดนัดแรงงาน และถ้าจะกล่าวถึงปัญหาการสูญเสียแรงงาน (หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, 12 ก.พ. 32 :6) ในปี 2531 มีบัณฑิตตกงานประมาณ 70,000 คน ต้นทุนในการผลิตบัณฑิตคนหนึ่งเฉลี่ยคนละ 200,000 บาท ก็จะเป็นการสูญเสียงบประมาณจำนวน 14,000 ล้านบาท ซึ่งยังไม่ได้รวมค่าใช้จ่ายในการสมัครหางานทำคนละ 500 บาท คิดเป็นเงินถึง 35 ล้านบาท อย่างไรก็ตามปัญหาการว่างงานของบัณฑิตก็นับว่ามีผลกระทบต่องิจใจ (วิจิตรแสงทอง. 2508 : 9-10) นับได้ว่ารุนแรงที่สุด ผู้ว่างงานจะเกิดความท้อแท้ สิ้นหวัง นำไปสู่ความเฉื่อยชา เกียจคร้านและปัญหาสังคมที่ค่อนข้างจะร้ายแรง การแก้ไขปัญหการว่างงานเป็นความพยายามของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง แต่คงไม่สามารถแก้ปัญหาการว่างงานได้ทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมด ความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่ายเป็นสิ่งจำเป็นที่สุด จึงควรที่จะได้มีการศึกษาความคิดเห็นของบุคคลกลุ่มต่าง ๆ เกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหการว่างงานของบัณฑิต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการว่างงานของบัณฑิตตามแนวความคิดของข้าราชการและนักธุรกิจ ผู้ผลิตและผู้ใช้และบุคคลผู้มีการศึกษาในระดับต่าง ๆ
2. เพื่อศึกษาผลกระทบของการว่างงานของบัณฑิตต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคม ตามความคิดของข้าราชการและนักธุรกิจ ผู้ผลิตและผู้ใช้และบุคคลที่มีการศึกษาระดับต่าง ๆ
3. เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหการว่างงานของบัณฑิตต่อไป

สมมุติฐานในการวิจัย

1. ข้าราชการและนักธุรกิจมีแนวคิดต่อแนวทางการแก้ไขปัญหามันชีวะต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
2. ผู้ผลิตและผู้ใช้มีแนวทางแก้ไขปัญหามันชีวะต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
3. กลุ่มบุคคลที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีแนวคิดต่อแนวทางการแก้ไขปัญหามันชีวะต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้มุ่งศึกษามาตรการแก้ไขปัญหามันชีวะต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ข้าราชการและนักธุรกิจในกรุงเทพมหานคร ผู้บริหารสถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชน ในฐานะผู้ผลิตมันชีวะ ผู้บริหารหน่วยงานของรัฐและนักธุรกิจในฐานะผู้ใช้มันชีวะ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักธุรกิจจำนวน 550 คน และข้าราชการจำนวน 300 คน ในแต่ละกลุ่มยังได้จำแนกออกเป็นผู้ผลิตและผู้ใช้ และยังได้จำแนกตามระดับการศึกษา โดยจำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มต่ำกว่าปริญญาตรี กลุ่มปริญญาตรี และกลุ่มที่สูงกว่าปริญญาตรี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์

2.1 แบบสอบถาม ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบ ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับเพศ ระดับการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน

ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการแก้ไขปัญหามันชีวะต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท ประเภทแรกมีอยู่ 8 ข้อกระทง เป็นแบบการสำรวจรายการ และประเภทหลังมีอยู่ 24 ข้อกระทง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

แบบสอบถามที่สร้างเสร็จได้นำไปหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Validity) และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ด้วยสูตร กูเดอร์-ชาร์คสัน (Kuder-Richardson 21) (กานดา, 2528 : 80) การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) (กานดา, 2530 : 44) การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (กานดา, 2530 : 72)

2.2 การสัมภาษณ์ จะสัมภาษณ์เฉพาะกลุ่มตัวอย่างข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ และนักธุรกิจชั้นสูง เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ส่งแบบสอบถามดังกล่าวไปยังเจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการทางไปรษณีย์ โดยคัดลอกจากสมุดโทรศัพท์ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการได้คัดลอกที่อยู่ของส่วนราชการไทย ระดับผู้อำนวยการกอง จากหนังสือนามสงเคราะห์ส่วนราชการไทย ของกองข่าวต่างประเทศ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี แล้วส่งทางไปรษณีย์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ได้นำมาคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.1 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test)

4.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้ผลิตและผู้ใช้ ด้วยค่าสถิติ (t-test)

4.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างเพศชายและเพศหญิง ด้วยค่าสถิติ (t-test)

4.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มการศึกษา ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) และเปรียบเทียบความแตกต่างแต่ละคู่ โดยใช้สถิติเชฟเฟ (Scheffe)

สรุปผลของการวิจัย

ผลของการวิจัยพอสรุปได้ดังนี้.-

1. คุณลักษณะของมันชีวะที่จะเข้าสู่ตลาด

แรงงานที่สำคัญมาก เป็นอันดับหนึ่ง คือ ความรู้ เฉพาะสาขาดี อันดับสองรองลงมาคือ มีความรับผิดชอบ ดี และอันดับสามคือ ความรู้หลาย ๆ ด้านดี

2. ความรู้พิเศษที่บัณฑิตควรมีที่สำคัญมาก เป็นอันดับหนึ่งคือ ภาษาอังกฤษ อันดับสองรองลงมาคือ ภาษาไทย และอันดับสามคือ คอมพิวเตอร์

3. กลุ่มบุคคลที่มีบทบาทในการแก้ไขปัญหา การว่างงานของบัณฑิตที่สำคัญเป็นอันดับหนึ่งคือ ภาครัฐบาล อันดับสองรองลงมาคือ ตัวบัณฑิตเอง และอันดับสามคือ หน่วยงานที่ผลิตบัณฑิต

4. หลักสูตรในสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิต ควรมีการปรับปรุง เป็นระยะ ๆ ทุก ๆ 3 ปี

5. รัฐควรให้ข้าราชการเกษียณอายุ เมื่ออายุ ได้ 55 ปี เพื่อเปิดโอกาสให้แก่แรงงานรุ่นใหม่

6. รัฐควรมีการวางแผนกำลังคนที่ชัดเจนและ ควรมีการปรับปรุงแผนเป็นระยะ ๆ ทุก ๆ 3 ปี

7. สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรมีการ สำรวจความต้องการของตลาดแรงงานเป็นระยะ ๆ ทุก ๆ ปี

8. สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรมีการ ติดตามผลการทำงานของบัณฑิต เป็นระยะ ๆ ทุก ๆ ปี

9. มาตรการแก้ไขปัญหการว่างงานของ บัณฑิตที่คนส่วนใหญ่เห็นด้วย

9.1 มาตรการแก้ไขปัญหการว่างงานของ บัณฑิตที่ควรให้โอกาสแก่หน่วยงานผู้ใช้ทั้งภาครัฐ และเอกชน เข้าไปมีส่วนร่วมในการคัดเลือกนักศึกษา ตั้งแต่เริ่มเข้าเรียน

9.2 สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิต ควรให้ โอกาสแก่หน่วยงานผู้ใช้เข้าไปคัดเลือกบัณฑิตใน ระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ปีสุดท้าย

9.3 ควรมีหน่วยงานกลาง ซึ่งเป็นผู้ประสาน ระหว่างสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตและหน่วยงาน ผู้ใช้

9.4 ควรมีข้อบังคับให้สถานประกอบการและ

หน่วยงานผู้ใช้นักศึกษาเข้าฝึกงานเป็นอย่างน้อย 1 เดือน

9.5 รัฐควรให้สถานประกอบการและหน่วยงาน ผู้ใช้เข้ามีส่วนร่วมในการวางแผนกำลังคน

9.6 รัฐควรมีกองทุนให้แก่บัณฑิตที่ประสงค์ จะประกอบอาชีพอิสระ

9.7 ควรมีการส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ให้มาก จะช่วยลดปัญหาการว่างงานของบัณฑิตได้

9.8 รัฐควรสนับสนุนให้สถาบันการศึกษา ผลิตบัณฑิต ขยายการศึกษาไปให้ถึงขั้นปริญญาโท ให้มาก เพื่อชะลอการเข้าสู่ตลาดแรงงาน

9.9 การจัดวันนัดพบแรงงานเป็นประจำทุกปี จะช่วยลดอัตราการว่างงานของบัณฑิตได้

9.10 หลักสูตรในสถาบันการศึกษาที่ผลิต บัณฑิต ควรเป็นหลักสูตรกว้าง ๆ มากกว่าเฉพาะ สาขาวิชา

9.11 การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตเท่าไร ยิ่งก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานของบัณฑิตมากขึ้น

9.12 รัฐควรสนับสนุนให้บัณฑิตไปทำงาน ในชนบท โดยให้ค่าตอบแทนพิเศษ

9.13 รัฐควรมีหน่วยงานเสนอข้อมูลด้าน ตลาดแรงงาน โดยเฉพาะ

9.14 รัฐควรให้สิทธิพิเศษแก่ต่างชาติที่จะมา ลงทุนในประเทศไทย

9.15 หลักสูตรในสถาบันการศึกษาที่ผลิต บัณฑิตควรเน้นทัศนคติในการทำงานมากกว่าความรู้

9.16 ควรมีมาตรการให้สถานประกอบการ หรือหน่วยงานผู้รับบัณฑิตเข้าทำงานในอัตราส่วน ร้อยละ 50 ของกำลังคนทั้งหมด

9.17 ควรมีบทลงโทษแก่สถานประกอบการ หรือหน่วยงานผู้ใช้ที่เอารัดเอาเปรียบลูกจ้าง

9.18 ควรให้บัณฑิตมีวิชาชีพเสริม เช่น คอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ บัญชี พิมพ์ดีดและกฎหมาย จะช่วยลดอัตราการว่างงานของบัณฑิตได้

10. มาตรการแก้ไขปัญหการว่างงานของบัณฑิตที่คนส่วนใหญ่ก่อนข้างจะไม่เห็นด้วย ได้แก่

10.1 รัฐควรรวมสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตเข้าด้วยกัน เพื่อสะดวกในการควบคุมจำนวนบัณฑิต

10.2 รัฐควรจะชะลอการนำเข้า ซึ่งเครื่องจักรที่ใช้แทนแรงงาน

10.3 ควรให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้เป็นผู้กำหนด หลักสูตรของสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิต

10.4 รัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บัณฑิตไปทำงานต่างประเทศ

10.5 การคัดเลือกผู้เข้าเรียนในสถาบันการศึกษาควรเน้นบุคลิกภาพมากกว่าความรู้

10.6 สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิต ควรรับผู้ที่มีงานทำแล้วเข้าเรียนต่อในระดับปริญญาตรีมากกว่ารับนักศึกษาที่ยังไม่มีงานทำ

11. เมื่อจำแนกบุคคลตามอาชีพ คือ ข้าราชการและนักธุรกิจ ได้พบว่ามาตรการแก้ไขปัญหการว่างงาน ที่ข้าราชการเห็นด้วยมากกว่านักธุรกิจ ได้แก่

11.1 รัฐควรให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนกำลังคน

11.2 ควรมีหน่วยงานเสนอข้อมูลด้านตลาดแรงงานโดยเฉพาะ

11.3 ควรมีบทลงโทษแก่สถานประกอบการหรือหน่วยงานผู้ใช้ที่เอารัดเอาเปรียบลูกจ้าง

ส่วนมาตรการแก้ไขปัญหการว่างงานของบัณฑิตที่นักธุรกิจเห็นด้วยมากกว่าข้าราชการ ได้แก่

11.4 สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรให้โอกาสแก่หน่วยงานผู้ใช้ทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคัดเลือกนักศึกษา ตั้งแต่เริ่มเข้าเรียน

11.5 รัฐควรชะลอการนำเข้าซึ่งเครื่องจักรที่ใช้แทนแรงงาน

11.6 รัฐควรสนับสนุนให้สถาบันการศึกษา

ผลิตบัณฑิตขยายการศึกษาไปถึงขั้นปริญญาโทให้มาก เพื่อชะลอการเข้าสู่ตลาดแรงงาน

11.7 หลักสูตรในสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิต ควรเป็นหลักสูตรกว้าง ๆ มากกว่าเฉพาะสาขาวิชา

11.8 รัฐควรให้สิทธิพิเศษแก่ต่างชาติที่จะมาลงทุนในประเทศไทย

11.9 ควรมีมาตรการให้สถานประกอบการหรือหน่วยงานผู้ใช้รับบัณฑิตเข้าทำงานในอัตราส่วนร้อยละ 50 ของกำลังคนทั้งหมด

12. เมื่อจำแนกบุคคลตามลักษณะผู้ใช้และผู้ผลิตพบว่า มาตรการแก้ไขปัญหการว่างงานที่ผู้ใช้เห็นด้วยมากกว่าผู้ผลิต ได้แก่

12.1 สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิต ควรให้โอกาสแก่หน่วยงานผู้ใช้ทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคัดเลือกนักศึกษา ตั้งแต่เริ่มเข้าเรียน

12.2 รัฐควรรวมสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตเข้าด้วยกัน เพื่อสะดวกในการควบคุมจำนวนบัณฑิต

12.3 รัฐควรให้สิทธิพิเศษแก่ชาวต่างชาติที่จะมาลงทุนในประเทศไทย

12.4 รัฐควรให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนกำลังคน

12.5 รัฐควรมีกองทุนให้แก่บัณฑิตที่ประสงค์จะประกอบอาชีพอิสระ

12.6 การจัดวันนัดพบแรงงานเป็นประจำทุกปี จะช่วยลดอัตราการว่างงานของบัณฑิตได้

12.7 ควรมีหน่วยงานเสนอข้อมูลด้านตลาดแรงงานโดยเฉพาะ

ส่วนมาตรการแก้ไขปัญหการว่างงานที่ผู้ผลิตเห็นด้วยมากกว่าผู้ใช้ ได้แก่

12.8 รัฐควรให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนกำลังคน

12.9 รัฐควรมีกองทุนให้แก่บัณฑิตที่ประสงค์

จะประกอบอาชีพอิสระ

12.10 การจัดวันนัดพบแรงงานเป็นประจำทุกปี จะช่วยลดอัตราการว่างงานของบัณฑิตได้

12.11 ควรมีหน่วยงานเสนอข้อมูลด้านตลาดแรงงานโดยเฉพาะ

13. เมื่อจำแนกบุคคลตามเพศชายและเพศหญิง ได้พบว่า มาตรการแก้ไขปัญหการว่างงานของบัณฑิตที่เพศชายมีความเห็นด้วยมากกว่าเพศหญิง ได้แก่

13.1 รัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บัณฑิตไปทำงานต่างประเทศ

13.2 สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรรับผู้มีงานทำแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีมากกว่ารับนักศึกษาที่ยังไม่มีงานทำ

ส่วนมาตรการแก้ไขปัญหการว่างงานของบัณฑิตเพศหญิงมีความเห็นด้วยมากกว่าเพศชาย ได้แก่

14. เมื่อจำแนกบุคคลตามระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ได้พบว่ามาตรการแก้ไขปัญหการว่างงานของบัณฑิตที่กลุ่มสูงกว่าปริญญาตรี มีความเห็นด้วยมากกว่ากลุ่มปริญญาตรีและกลุ่มต่ำกว่าปริญญาตรี ได้แก่

14.1 รัฐควรให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้เข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนกำลังคน

14.2 การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตมากเท่าไร ยิ่งก่อให้เกิดปัญหการว่างงานของบัณฑิตมากขึ้น

ส่วนมาตรการแก้ไขปัญหการว่างงานของบัณฑิตที่กลุ่มต่ำกว่าปริญญาตรีมีความเห็นด้วยมากกว่ากลุ่มสูงกว่าปริญญาตรี ได้แก่

14.3 รัฐควรสนับสนุนให้สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตขยายการศึกษาไปถึงขั้นปริญญาโทให้มากเพื่อชะลอการเข้าสู่ตลาดแรงงาน

ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหบัณฑิตว่างงาน

1. ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ปัญหาการว่างงานของบัณฑิตนั้น ตัวของบัณฑิตเท่านั้นที่จะสามารถแก้ไขปัญหของตนเองได้ การรอความช่วยเหลือจากภาครัฐบาลไม่อาจดำเนินการได้ทันทั่วทั้งที่ รัฐบาลเองก็ประสบกับปัญหาอีกหลายด้าน บัณฑิตเองจะต้องปรับปรุงตัวเอง พัฒนาตัวเองให้มีคุณภาพ โดยการวางแผนการศึกษาอย่างมีระบบและต่อเนื่อง มีเป้าหมายชีวิตที่แน่ชัด การเรียนของบัณฑิตต้องอยู่ในเกณฑ์ดีหรือดีมาก (*เกรดเฉลี่ยรวมอย่างน้อย 2.50 หรือ 2.75-3.00 ขึ้นไป*) ในขณะที่บัณฑิตกำลังเรียนให้เพียรหาความรู้ พยายามเข้าร่วมกิจกรรมชมรมต่าง ๆ การฝึกงานกับบริษัทห้างร้าน การฝึกงานในสถาบันการศึกษา การฝึกปฏิบัติงานด้านธุรกิจของบริษัทจำลอง ก็จัดว่าเป็นแนวทางหนึ่งในการเพิ่มพูนประสบการณ์ในการทำงาน ถึงแม้ว่าจะเข้าร่วมกิจกรรมกับสถาบันแล้วก็ตาม บัณฑิตก็ไม่ควรนิ่งนอนใจให้ไ้เวลาว่างศึกษาวิชาชีพที่เป็นประโยชน์ในการเสริมการทำงานวิชาชีพอื่น ๆ เช่น พิมพ์ดีด การใช้คอมพิวเตอร์ การทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ประเภทต่าง ๆ การฝึกฝนภาษาต่างประเทศ ความเพียรพยายามที่บัณฑิตแสวงหาความรู้จะค่อย ๆ เปลี่ยนพฤติกรรมและบุคลิกภาพตนเองให้มีความกล้าพูด กล้าทำ มีความอดทน และผูกพันในสถาบัน มีการเสียสละมีความเชื่อมั่นในตัวเองสูงขึ้น สิ่งเหล่านี้ต้องอาศัยเวลาฝึกฝนเป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพัฒนาตนเองไปในทิศทางที่ดีขึ้น อันเป็นคุณภาพที่สมบูรณ์แบบของบัณฑิต เมื่อบัณฑิตได้สำเร็จการศึกษา ก็พร้อมที่จะต่อสู้กับชีวิต นอกั้วมหาวิทยาลัยที่เต็มไปด้วยการแข่งขัน

การรับสมัครพนักงานของนายจ้างในภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ และหน่วยราชการ มักจะถือเกณฑ์การจัดมาตรฐานที่ใกล้เคียงกัน เริ่มจากพิจารณา

วุฒิบัตร ประกาศนียบัตรของบัณฑิต มักจะระบุเกรดในระดับดีไม่ต่ำกว่า 2.50 ก่อนจะมีสิทธิ์สอบคัดเลือก เพื่อจะเลือกผู้ที่ทำคะแนนได้ดี เมื่อผ่านขั้นตอนสุดท้าย คณะกรรมการต้องใช้วิจารณญาณอย่างละเอียดรอบคอบ พิจารณาประสบการณ์ในการทำงาน การเข้าร่วมกิจกรรมในสถาบันการศึกษา ซึ่งผู้บริหารบางคนถือว่าสำคัญ เพราะการที่จะรับเอาบัณฑิตที่เรียนดีมา ๆ เข้ามาทำงานในบริษัท อาจจะมีปัญหาในเรื่องของการเข้าสังคมและการปรับตัวเข้าหาเพื่อนร่วมงานที่ทำได้ยาก ความรู้หรือทักษะพิเศษก็มีความสำคัญไม่น้อย

ผู้บริหารส่วนใหญ่จะจับตามองบุคลิกภาพผู้สมัคร ความประทับใจตอนแรกพบ ความเป็นกันเอง ความมั่นใจในการตอบโต้ปัญหา เมื่อถูกซักไซ้ไล่เลียงจากคณะกรรมการ หรือแม้แต่ความสุภาพแต่แฝงด้วยความอ่อนน้อมถ่อมตนในที่ ทุกอย่างที่ยังบัณฑิตเริ่มวางแผนกระทำได้ตั้งแต่เริ่มเข้าเรียนจนกระทั่งสำเร็จการศึกษาย่อมประมวลเอาสิ่งต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น นับว่าเป็นคุณสมบัติบัณฑิตอย่างสมบูรณ์

2. การศึกษานั้นมิได้มีวัตถุประสงค์ เพื่อผลิตกำลังคนให้มีคุณสมบัติตามความต้องการของตลาดแรงงานแต่เพียงประการเดียว แต่การศึกษายังคงจะต้องฝึกคนให้เกิดการเรียนรู้และทักษะ สามารถนำความรู้ไปปรับตัวให้เข้ากับสังคม และดำรงอยู่ได้โดยไม่เป็นปัญหาสังคม เห็นคุณภาพของการทำงาน รู้จักสร้างงานและทำงานได้ในทุกสถานการณ์ มีความริเริ่มที่จะประกอบอาชีพอิสระ มีชั่วโมงที่จะรับราชการหรือเป็นลูกจ้างเท่านั้น หลักสูตรของสถาบันการศึกษามีอาชีพเลือกสำรองโดยมีจุดประสงค์ว่า ถ้าบัณฑิตไม่ได้งานด้านสาขาวิชาที่เล่าเรียนมา ก็ยังสามารถเปลี่ยนแนวทางไปสู่งานด้านสาขาวิชาอื่นได้ โดยไม่ต้องเสียเวลาที่จะเริ่มเรียนใหม่

ดังนั้น หลักสูตรของวิชาชีพเลือกสำรองจะต้องเรียนเพิ่มอีก 7 - 9 วิชาเพื่อที่จะนำวิชาเลือกสำรองไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน ได้แท้จริง

3. ควรมีคณะกรรมการร่วมระหว่างผู้ผลิตกับผู้เข้าร่วมพิจารณาความต้องการของตลาดแรงงานสำรวจหลักสูตร เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับตลาดแรงงาน คณะกรรมการจะมีอำนาจการต่อรองค่อนข้างสูงในภาครัฐบาลและเอกชน ในการพิจารณาปัญหาบัณฑิต พิเศษเป็นกรณีไป คณะกรรมการพิเศษชุดนี้จะทำหน้าที่เป็นตัวแทนพิจารณาบัณฑิตว่างงานและบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาใหม่ เพื่อที่จะให้บัณฑิตทำงานให้เร็วที่สุด ไม่เป็นปัญหาแก่สังคม คณะกรรมการพิเศษประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันการศึกษาจากภาครัฐและเอกชน ซึ่งมีอำนาจสูงในการเป็นตัวแทนที่จะติดต่อให้แก่บัณฑิตอย่างเหมาะสม

4. ภาครัฐบาลควรจะกระตุ้นการลงทุนภายในประเทศ ให้เกิดการสร้างงาน สร้างตำแหน่งให้เพิ่มมากขึ้น อย่างน้อยก็เป็นการรองรับบัณฑิตว่างงานที่เพิ่มจำนวนมากขึ้นทุกปี ขณะเดียวกันที่มหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง ควรจัดให้มีการบริการเฉพาะขึ้นทำหน้าที่แนะแนวอาชีพ แหล่งที่มาของข้อมูลในการหางานทำ

5. รัฐบาลและภาคเอกชนควรจัดตั้งกองทุนหมุนเวียน ส่งเสริมบัณฑิตให้ได้เข้าทำงานชั่วคราวก่อนที่จะหาทางขยับขยายไปสู่งานที่มีหลักแหล่งงานประเภทนี้เป็นงานบริการทางด้านสังคม เช่น การอนุเคราะห์เด็ก สตรี คนชรา ผู้ป่วย คนพิการ สมองเสื่อม ปัญญาอ่อน การฝึกสอนให้ความรู้แก่บุคคลที่เพิ่งพ้นโทษหรือคิดจะเลิกอบายมุข และสิ่งเสพติดทั้งหลาย ตลอดจนบุคคลผู้ยากจนที่อาศัยอยู่ตามแหล่งเสื่อมโทรม

6. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับข้อมูลพร้อมทั้งข้อ

เสนอแนะจากข้าราชการและนักธุรกิจ จึงเป็นเพียงแนวความคิดของกลุ่มเพียงสองกลุ่มเท่านั้น หากได้รับข้อมูลจากบัณฑิตเองไม่ ดังนั้นการวิจัยในครั้งต่อไปน่าจะทำการค้นคว้าหาข้อมูลจากตัวของบัณฑิตโดยตรงว่า บัณฑิตเองมีความพอใจสาขาที่กำลังศึกษาอยู่หรือไม่ บัณฑิตมีความตั้งใจที่จะทำ

งานแค่ไหน ถ้าบัณฑิตได้งานไม่ตรงกับสาขาที่เรียนมาแล้ว บัณฑิตประสงค์จะทำงานหรือไม่ สาเหตุใดที่บัณฑิตไม่ประสงค์จะทำงานหรือหากงานทำเป็นเพราะเงินเดือนน้อยเกินไป หรือทำไมบัณฑิตมีความประสงค์จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และได้หางานทำมานานเท่าใด เป็นต้น ■■■

บรรณานุกรม

- กสิกรไทย, ธนาคาร ฝ่ายวิชาการ “การคาดการณ์เศรษฐกิจไทย” ใน ฐานเศรษฐกิจฉบับพิเศษ กรุงเทพมหานคร ฐานเศรษฐกิจ 2532
- จีระ หงส์ลดารมภ์ “การว่างงาน ปัญหาที่ท้าทายผู้มีอิทธิพล” สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ 34, 38, 2531 หน้า 17 - 20
- ชี 12 “เงินทุนของชาติจิมหายไป 2 หมื่นล้านบาท” ไทยรัฐ 12 กุมภาพันธ์ 2532 หน้า 6
- นิพนธ์ พัวพงศกร “การว่างงานในประเทศไทย” เศรษฐศาสตร์ธรรมศาสตร์ 2, 3, กันยายน 2527 หน้า 43 - 46, 69
- นิยม ปุราคำ “วิเคราะห์ผลกระทบของปัญหาทางเศรษฐกิจต่อการปรับตัวด้านการจ้างงานของประเทศและแนวโน้มการว่างงานในระยะ 2 - 3 ปีข้างหน้า” ใน เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและผลกระทบต่อแรงงาน กรุงเทพมหานคร สถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2528
- รจนา กุลรัตน์ และคนอื่น ๆ รายงานการวิจัยเรื่องสภาพทางสังคมของบัณฑิตว่างงาน กรุงเทพมหานคร ฝ่ายสังคมสงเคราะห์ โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ 2529
- ระพี สาคริก “คนว่างงานกับงานว่างคน” นิตยสารบทนำเศรษฐกิจ 2531 หน้า 8 - 9
- รายงานเรื่อง การว่างงานและมาตรการแก้ไข กรุงเทพมหานคร สถานที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติ 2530
- วิจิตร แสงทอง “การแก้ไขและป้องกัน การว่างงานในประเทศ” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2508
- วิชัย โสสุวรรณจินดา “ผลกระทบของปัญหาทางเศรษฐกิจต่อการจ้างงาน และกลยุทธ์แรงงานสัมพันธ์แบบใหม่” ใน เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่องวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและผลกระทบต่อแรงงาน กรุงเทพมหานคร สถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2528
- วีรพงษ์ สิวิทรวิฑูวงศ์ “การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเงินเฟ้อและการว่างงานในประเทศไทย” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2526
- สรุปผลการวิจัยเรื่องการศึกษาเกี่ยวกับการมีงานทำ ฉบับที่ 1 กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ม.ป.ป.
- อภิชัย พันธเสน “แนวโน้มประชากร การศึกษาและทางเลือก (2513-2548)” ใน เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง ทิศทางเศรษฐกิจไทยในทศวรรษหน้า กรุงเทพมหานคร คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2528
- อุทัย ดุลยเกษม รายงานการวิจัยเรื่องโครงสร้างแรงจูงใจของตลาดแรงงานกับปัญหาการว่างงาน กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ม.ป.ป.
- อุทัย หิรัญโค สารานุกรมศัพท์ทางเศรษฐศาสตร์ กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์ 2525
- เอกสารการวิเคราะห์เรื่อง การว่างงานและมาตรการแก้ไข กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2531